

Experiències i
perspectives

MONOGRÀFIC
Convergència per a un
model educatiu inclusiu
en el segle XXI

Enfocament restauratiu global, convivència i èxit a l'Escola La Mercè

Carlos Javier Blanch Pelechá^{1*}

¹ Director de l'Escola La Mercè de Tortosa (Departament d'Educació)

Resum

Aquest estudi analitza la implementació de l'Enfocament Restauratiu Global (ERG) a l'Escola La Mercè de Tortosa, com a eina per millorar la convivència i fomentar una comunitat educativa cohesionada i resilient. La investigació es desenvolupa en el context d'una escola amb una diversitat cultural creixent, que ha necessitat redefinir el seu projecte educatiu per adaptar-se a la realitat actual.

Mitjançant un procés participatiu i de formació del professorat en lideratge pedagògic, el centre ha incorporat l'ERG com a estratègia per transformar la convivència escolar. Aquest model es basa en principis com la responsabilitat col·lectiva, la regulació emocional, la participació activa i la reparació del dany. A través de cercles de diàleg, espais restauratius i la mediació, l'escola ha aconseguit crear un entorn de confiança i seguretat, fomentant l'autoestima i la implicació de tota la comunitat educativa.

Els resultats mostren un augment del sentiment de pertinença, una reducció de l'absentisme escolar i una millora en la gestió dels conflictes, evidenciant que l'ERG no només és una metodologia efectiva, sinó també una eina fonamental per a la transformació educativa i social. Aquest estudi es presenta com una experiència de referència per a altres centres interessats en la implementació d'enfocaments restauratius a l'educació.

Paraules clau: Convivència; valors; vincle; comunitat; autoregulació; emocions; necessitats; responsabilitat; provenció; reparació; confiança; resiliència

Resumen

Este estudio analiza la implementación del Enfoque Restaurativo Global (ERG) en la Escuela La Mercè de Tortosa como una herramienta para mejorar la convivencia y fomentar una comunidad educativa cohesionada y resiliente. La investigación se desarrolla en el contexto de una escuela con una creciente diversidad cultural, que ha necesitado redefinir su proyecto educativo para adaptarse a la realidad actual.

Mediante un proceso participativo y la formación del profesorado en liderazgo pedagógico, el centro ha incorporado el ERG como estrategia para transformar la convivencia escolar. Este modelo se basa en principios como la responsabilidad colectiva, la autorregulación emocional, la participación activa y la reparación del daño. A través de círculos de diálogo, espacios restaurativos y mediación, la escuela ha logrado crear un entorno de confianza y seguridad, fomentando la autoestima y la implicación de toda la comunidad educativa.

*Correspondència

Carlos Javier Blanch Pelechá
cblanch5@xtec.cat

Citació

Blanch CJ. Enfocament restauratiu global, convivència i èxit a l'Escola La Mercè. JONED. Journal of Neuroeducation. 2025; 5(2): 89-97. doi: 10.1344/joned.v5i2.47563

Data de recepció:

3/9/2024

Data d'acceptació:

12/11/2024

Data de publicació:

15/02/2025

Conflicte d'interès

L'autor de l'article declara l'absència de conflicte d'interès.

Editora

Laia Lluch Molins (Universitat de Barcelona, Espanya)

Revisores

Montse Planas, Manuel Prieto

Drets d'autor

© Carlos Javier Blanch Pelechá, 2025

Aquesta publicació està subjecta a la Llicència Internacional Pública d'Atribució/Reconeixement-NoComercial 4.0 de Creative Commons.

Los resultados muestran un aumento en el sentimiento de pertenencia, una reducción del absentismo escolar y una mejora en la gestión de conflictos, evidenciando que el ERG no solo es una metodología efectiva, sino también una herramienta fundamental para la transformación educativa y social. Este estudio se presenta como una experiencia de referencia para otros centros interesados en la implementación de enfoques restaurativos en la educación.

Palabras clave: Convivencia; valores; vínculo; comunidad; autoregulación; emociones; necesidades; responsabilidad; provención; reparación; confianza; resiliencia

Abstract

This study analyzes the implementation of the Global Restorative Approach (GRA) at La Mercè School in Tortosa as a tool to improve coexistence and foster a cohesive and resilient educational community. The research is conducted in the context of a school with increasing cultural diversity, which has required redefining its educational project to adapt to the current reality.

Through a participatory process and teacher training in pedagogical leadership, the school has incorporated the GRA as a strategy to transform school coexistence. This model is based on principles such as collective responsibility, emotional self-regulation, active participation, and damage repair. By implementing dialogue circles, restorative spaces, and mediation, the school has managed to create an environment of trust and security, fostering self-esteem and the engagement of the entire educational community.

The results show an increase in the sense of belonging, a reduction in school absenteeism, and an improvement in conflict management, demonstrating that the GRA is not only an effective methodology but also a fundamental tool for educational and social transformation. This study serves as a reference for other schools interested in implementing restorative approaches in education.

Keywords: Coexistence; values; community; bond; self-regulation; emotions; needs; responsibility; conflict prevention; repair; trust; resilience

Contextualització

Enmig d'un barri emblemàtic de Tortosa, el Rastre, trobem l'Escola La Mercè, un centre educatiu públic i català del Departament d'Educació i una escola referent a la ciutat durant dècades. Orgullosos de formar part dels seus 175 anys d'història, l'equip professional actual, amb molta responsabilitat, vam recollir-ne el llegat i treballem amb compromís i des del cor per enaltir-lo.

Al ritme de l'evolució de la ciutat i del barri, que en els darrers anys s'han anat transformant, la nostra realitat com a centre educatiu s'ha transformat. D'aquesta manera, hem passat de ser una escola on

convivien la societat catalana i gitana de la ciutat a ser una escola plural, un centre educatiu d'educació infantil i primària ric en diversitat. Si ens fixem en l'origen familiar i no només en el lloc de naixement de les xiquetes i els xiquets, tenim alumnat d'arreu del món, amb la sort d'incloure-hi persones d'entre 20 i 25 països, en funció de l'any, predominant les comunitats gitana i marroquina.

Assumint i estimant aquesta multiculturalitat com la nostra identitat actual, necessitàvem repensar un projecte educatiu¹ que va ser un èxit en el passat, però que actualment no donava la millor resposta a la nova realitat. Així doncs, en un moment determinat del temps, vam decidir aturar-nos, reflexionar i

endegar un nou projecte educatiu de centre capaç de potenciar el talent i, a la vegada, donar resposta a les necessitats de la nostra comunitat escolar. És en aquest recorregut, doncs, quan pensem en l'enfocament restauratiu global no només com una oportunitat, sinó també com una palanca de canvi i de transformació educativa.

Com ho vam fer

Partint del context explicat anteriorment i conscients de la nova realitat de l'escola, vam obrir un procés participatiu per donar veu a tota la nostra comunitat educativa i a les entitats de l'entorn. I ho vam fer mentre tot l'equip professional ens formàvem en lideratge pedagògic. Reunions, debats, trobades, visites, tallers i moltes activitats van formar part d'un procés estructurat, participatiu, obert i inclusiu que van anar donant forma al projecte educatiu de centre que actualment ens defineix i que ens vincula com a comunitat escolar.

La il·lusió, el compromís i el treball en equip va construir un nou projecte educatiu, que avui és ja una realitat, posant l'accent en la convivència per aconseguir una escola que, entenent la diversitat com a valor, sigui capaç d'esdevenir un centre educatiu generador d'oportunitats d'èxit socioeducatiu sense deixar ningú enrere.

En una comunitat educativa tan diversa en identitats, llengües, costums, tradicions i, en definitiva, cultures, la convivència agafa una dimensió molt gran. La cooperació, l'empatia, l'assertivitat, l'escolta i la comunicació són el patrimoni per assolir una veritable inclusió social i educativa. Des del cor volem teixir complicitats i anar construint un vincle emocional, afectiu i empoderador que doni el valor que es mereixen a totes les comunitats que componen la nostra petita gran escola. L'enfocament restauratiu global és, com ja hem explicat, la nostra palanca de transformació.

En què consisteix l'enfocament restauratiu Global (ERG)

Tal com s'explica àmpliament a [XTEC - Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya²](#), l'ERG ens ofereix un marc de convivència idoni per afavorir un entorn educatiu amable, humanitzador i de benestar emocional. Prioritza les persones i té cura de les seves

relacions. Ajudar-les a identificar les seves emocions i donar resposta a les seves necessitats és una de les prioritats. Per aconseguir-ho als centres educatius, aquests fonamentem el nostre treball en els valors de l'honestedat, la inclusió, el respecte, la no-violència, la diferència, la participació, la col·laboració i la responsabilització.

Quan treballem des de la perspectiva de l'ERG, la presa de decisions parteix de cinc principis restauratius que són bàsics:

1. Tothom té una perspectiva única i valuosa.
2. Els nostres pensaments i sentiments influeixen en els nostres comportaments.
3. Les nostres accions tenen un impacte, ens afecten a nosaltres i a les persones del nostre entorn.
4. Tenim necessitats que ens connecten amb persones i propòsits. Així doncs, aquestes són estratègies per donar resposta a les nostres necessitats. És necessari identificar-les abans de pensar en estratègies que ens permetin donar-hi resposta.
5. Les persones més ben situades per trobar solucions als problemes són les persones afectades. Fer-ho de manera col·laborativa forma part de la solució.

Continuant amb el model impulsat pel Departament d'Educació, és cabdal entendre que l'ERG no és només una suma d'estratègies per resoldre conflictes, sinó que va molt més enllà. Entre les seves publicacions trobem una imatge, en format de **piràmide** d'Albertí³, que resumeix ben clarament què és, en què consisteix, quines estratègies i recursos inclou, com s'implementa i què es prioritza en el desplegament de l'ERG dins dels centres educatius i en les comunitats escolars en general.

Aquesta piràmide l'hem de mirar de baix cap a dalt. S'hi fa palès que l'ERG és un canvi de mirada respecte a la convivència de les persones. Sense deixar de banda la mediació i la reparació per gestionar els danys, aspectes clau de l'ERG, la seva prioritat se centra a aplicar estratègies i recursos que trobem a la base, donant més protagonisme a la proactivitat, la provenció i la prevenció per aconseguir que els centres educatius esdevinguin espais amables i humanitzadors capaços de crear comunitat tot prioritant les persones. Per tant, un centre educatiu que vol ser restauratiu és un centre que s'esforça a

crear les millors condicions possibles per construir relacions, entenent que l'alumnat, les famílies i els professionals són gent amb qui ens relacionem, no objectes que volem controlar.

En conseqüència, si en un centre educatiu es vol implementar aquest model de convivència, és força important que es tingui present que:

- L'ERG implica un canvi de mirada.
- És imprescindible formar-se prèviament.
- Cal incorporar canvis estructurals en l'organització de centre que permetin crear les condicions òptimes per establir estratègies i recursos que fomentin la proactivitat i la responsivitat, incorporant-hi dinàmiques que potenciïn la provenció i la prevenció sistemàticament.
- S'ha de visualitzar el canvi de mirada des de la transversalitat, tenint present l'alumnat, les famílies, l'equip professional i totes les persones que formen part dels serveis que ofereix el centre.
- S'ha d'oferir acollida i acompanyament diari.

Com hem implementat l'ERG a l'Escola La Mercè

Canviar no és fàcil, i si el canvi l'ha de fer una comunitat gran de persones, encara ho és menys. La rutina ofereix seguretat a les persones i aquesta seguretat acostuma a fomentar la confiança, reforçar l'autoestima i ajudar a tirar endavant. De vegades, però, penso que la rutina també ens pot fer presoners dels seus límits invisibles, despertant-nos pors i fent-nos sentir insegurs davant tot allò que ens resulta desconegut. Sovint, tot aquest ventall d'emocions que afloren davant la incertesa, fins i tot, ens acaba fent veure una muntanya irreal, que ens resulta adversa i inaccessible, quan, en realitat, és tan senzill com fer un canvi de mirada.

Viatgem cap a l'Antàrtida

Inspirats en la història de l'explorador angloirlandès Ernest Shackleton i en la tripulació que l'acompanyava, iniciem la ruta a bord del nostre propi *Endurance*, un vaixell vocacional carregat d'il·lusió, somnis, compromís i molta estima envers la nostra comunitat educativa. Sabedors que els nostres valors són la nostra identitat i que la nostra identitat decideix el nostre valor com a comunitat educativa, decidim

posar en marxa el nou PEC, essent la convivència la nostra àncora i esdevenint l'ERG la baula que enforteix la cadena que la sosté.

Així doncs, recollida la veu de tothom, hissem la bandera del nostre *Endurance* que voleia mostrant amb orgull els valors insígnia del nostre nom:

- **Lideratge:** tu prens les decisions sobre la teva pròpia vida.
- **Acompanyament:** tu, a La Mercè, mai no et sentiràs sol/a.
- **Motivació:** treballa per aconseguir els teus objectius.
- **Equitat:** el més important ets tu, la justícia social és un dels nostres pilars.
- **Resiliència:** rendir-te no és una opció. Entenem l'adversitat com a oportunitat per a sortir-ne més forts/es.
- **Coratge:** no oblidis que sempre tirem endavant amb actitud.
- **Equip:** tu ets qui ets per allò que som tothom (*ubuntu*).

Emprendre un viatge de transformació no és fàcil. Viure l'escola des d'una perspectiva restaurativa suposa un canvi profund en els valors no només del propi sistema educatiu, sinó també de la societat en general. Però us podem ben assegurar que fer-ho és la millor decisió que vam poder prendre i és una experiència formativa i professional altament enriquidora, bella i humanitzadora, que ens ha unit, encara més, com a equip i com a comunitat.

Quin impacte està tenint el desplegament de l'ERG a l'Escola La Mercè

Seguint el guió establert en l'apartat Marc restauratiu a *XTEC - Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya*², l'impacte que estem tenint reuneix tots els requisits previstos. D'aquesta manera, hem aconseguit:

1. *Que l'Escola La Mercè esdevingui un espai segur mitjançant la generació de confiança*

Hem introduït canvis estructurals per poder incorporar i implementar sistemàticament i amb eficàcia dinàmiques de cercle i de temps de cercle. D'aquesta manera, a l'escola tenim entrada relaxada de 9:00 h a 9:30 h, i aquests 30 minuts representen un moment

idoni per als jocs de taula, la conversa a través de dinàmiques de cercle i les trobades informals. En aquest espai intervé tot l'equip de professionals del centre.

Els horaris de l'alumnat incorporen franges d'una hora i trenta minuts, de manera que, quan treballem a l'aula, puguem desenvolupar correctament la metodologia del temps de cercle per treballar continguts curriculars, a la vegada que fomentem el treball en equip, la solidaritat i l'aprenentatge significatiu.

Hem introduït les dinàmiques de cercle per potenciar la competència comunicativa, l'espai de conversa informal i formal i també la comunicació no-violenta (CNV).

Continuem potenciant els espais restauratius, en què l'alumnat o qualsevol altre membre de la comunitat educativa pugui sentir-se escoltat. Tot l'equip professional continua aprenent tècniques d'escolta atenta, activa i empàtica. És essencial garantir la confidencialitat, sempre que no hi hagi un risc superior que ens obligui a trencar aquest pacte pel bé de la persona afectada.

En moments de conflicte, emprem tècniques restauratives que es fonamenten en els criteris següents:

- Tothom té veu, l'estimulem, però no l'obliguem a participar.
- Treballem des d'un marc responsiu, intentant connectar amb tothom, potenciant l'escolta, el diàleg, l'empatia i la responsabilitat, en detriment de la culpa i del judici.
- Decidim amb les persones afectades i no per a elles.
- Consensuem les normes quan establim converses restauratives, independentment de si ho fem en cercle o no, mantenint la calma i actuant com a models.
- Agraïm sempre la participació.

Amb tot això, hem aconseguit que la nostra comunitat educativa se senti segura a l'Escola La Mercè, que ha esdevingut un lloc físic i emocional en el qual disposen i troben un bé molt preuat: la confiança.

2. Ser una escola oberta, participativa i inclusiva en la qual donem veu, escoltem i reconeixem les persones

Gràcies a la diversitat que tenim a la nostra comunitat educativa, ens considerem una escola rica, i

d'aquesta riquesa en fem un valor. Sense cap mena de dubte, l'ERG ha estat l'arrel que sustenta aquesta voluntat i bona part dels nostres trets identitaris. Reconèixer les persones, donar-los veu i escoltar-los és la base d'un centre educatiu restauratiu. De fet, penso que haurien de ser els fonaments d'una societat plural, democràtica i que vetlla pel benestar de la gent. I tot això ho hem aconseguit amb visió, formació, vocació i perspectiva social.

Haver incorporat les dinàmiques de cercle ens ha permès crear un espai pautat de diàleg en el qual les normes de l'ERG ens han ajudat a enfortir aquesta participació de manera educativa i enriquidora. Quan fem un cercle per dialogar, tothom és conscient que el benestar del cercle és una responsabilitat compartida per tothom, el tòtem regula cada torn d'intervenció i, si no es disposa del tòtem, hem de mantenir una actitud de respecte i escolta envers la persona que intervé.

En els espais de conversa restaurativa hem après a escoltar-nos de manera atenta, activa i empàtica, seguint els criteris que ens van ensenyar a la formació i que esdevenen autèntics potenciadors de comunicació per a les persones (alumnat, famílies i professionals) que hi prenen part.

Ara sabem que reconèixer-nos és reconèixer la diversitat, acceptar-nos amb estima tal com som cadascun de nosaltres, defensant aquesta singularitat de la pròpia identitat personal i col·lectiva. Assumir aquestes actituds esmentades com a pròpies, considerar les necessitats de les persones, atorgar importància als seus pensaments i les seves emocions, i reconèixer les experiències alienes forma part del camí cap a la veritable inclusió educativa i social.

3. Connectar amb les emocions i identificar les necessitats individuals i col·lectives que tenim

Segons Hopkins⁵, podem afirmar que les accions de les persones són estratègies que emprem per donar resposta a les nostres necessitats. Partint d'aquest principi, com a centre educatiu hem desenvolupat un marc d'escolta perquè l'alumnat i els professionals puguem parlar-ne amb confiança i, així, ajudar-nos a identificar-les.

Una **necessitat** actua com un buit sense el qual no ens sentim plenament realitzats. Sentir aquest buit interior ens condiciona individualment i, en conseqüència, també ho fa en el nostre marc de les relaci-

ons personals. Aquestes necessitats poden tenir un caire vital o més aviat emocional. Nosaltres estem convençuts de la importància que té fer tot el possible per donar-los una resposta satisfactòria.

Continuant amb aquest aprenentatge i compromís que hem adquirit com a escola, també trobem la necessitat de potenciar el treball emocional amb l'alumnat. Conèixer i identificar les emocions ens permet connectar amb nosaltres mateixos i millorar les relacions amb la gent. Les emocions van molt lligades a l'autoestima, l'autoempatia i l'empatia.

Per dur a terme tot aquest treball emocional i **restauratiu**, seguint el model descrit per Albertí³, hem incorporat treball d'alfabetització emocional, dinàmiques de cercle diàries al començament del dia i, cada vegada que algú ho demana, rutines de conversa, espais d'escolta, entrevistes restauratives, cercles de **Rul·lan**⁴ i cercles restauratius del **model 5-5-5** de Hopkins⁵.

4. Prendre consciència que els nostres actes tenen un impacte en el benestar

Continuant amb el fil argumental⁵, hem après que tot allò que pensem i sentim condiciona les nostres accions. I que les nostres accions tenen un impacte que ens afecta a nosaltres mateixos i a les persones del nostre voltant. Per tant, vinculat a tot el que s'ha exposat en l'apartat anterior, a l'escola La Mercè aprofundim molt en el treball de la responsivitat quan es donen situacions que repercuteixen en el benestar de la comunitat. Així doncs, quan succeeixen actes que impliquen danys emocionals que s'han de reparar, el nostre objectiu principal és aconseguir que les persones afectades prenguin consciència de què ha passat, quines causes són les que ho han originat, i qui i com ha estat afectat.

Sovint, a través d'aquests processos restauratius de reflexió, a l'escola ens hem adonat que, quan arriben a aquest punt de reconeixement, les persones afectades inicien el camí cap a la reparació dels danys, i aquests, en la majoria dels casos, no es tornen a produir. El nostre paper com a educadors/es i facilitadors/es és crear el context adequat per organitzar aquestes reunions restauratives, conduir i estimular la conversa, i vetllar perquè la trobada sigui segura, però mai cerquem solucionar nosaltres el conflicte. Les solucions les han de trobar, consensuar i implementar les persones afectades.

5. Reconnectar interiorment, fer vincles com a comunitat educativa

Al llarg dels 175 anys d'història, l'Escola La Mercè ha estat i és un sentiment. La ciutat la sent com a patrimoni i tota la gent que n'ha format part estima el centre i el duu al cor. Fins i tot, cada any se celebren trobades d'exalumnes que s'ajunten per generacions. Aquest punt de partida el teníem abans de començar aquest nou PEC i el conservem ara. No obstant, això passa amb la gent que va viure una escola de ciutat amb un alumnat i unes característiques socials molt diferents de les del context actual, ja descrits anteriorment.

És aquest punt el que ens va motivar a pensar com podíem aconseguir que una escola tan plural i diversa pel que fa a cultures, llengües, costums, religions i tradicions pogués arribar a ser un centre educatiu acollidor, de referència i d'èxit sense deixar ningú enrere.

Entendre la diversitat com una riquesa i no com una adversitat va ser el punt de partida. Establir un marc de convivència on tothom se sentís còmode i esdevingués el marc més adient per assolir un bon clima d'aprenentatge era el repte. Actualment, implementar-lo de manera eficaç està sent el nostre èxit.

Tenim el convenciment que tot el que implica el treball restauratiu és sinònim de connexió i de vincle. Més enllà de l'ERG, són moltes les actuacions que hem implementat i que han tingut impacte en aquest sentit, però, gràcies al desplegament del marc restauratiu, hem aconseguit establir un vincle ferm entre tota la nostra comunitat educativa. En l'actualitat s'ha regenerat un sentiment de pertinença al centre, el qual, entre altres aspectes destacables, ens ha dut a reduir considerablement l'absentisme.

6. Promoure la responsabilitat en la participació, la implicació i el compromís de la nostra comunitat educativa

La perspectiva ERG té molt clara la premissa *treballem amb* i no *treballem per a*. D'aquesta manera, i sota el *hashtag* #Femlíderssollíders, a l'Escola La Mercè considerem el lideratge un dels valors que formen part de la identitat del centre. Pensem que, a través de l'autoconeixement, l'alfabetització emocional i l'autoempatia, el marc restauratiu potencia molt l'autogestió i l'autoestima, trets imprescindibles per

liderar-se i liderar. I que, gràcies a les dinàmiques de cercle, l'ERG estimula molt el diàleg, la participació i el compromís en relació amb la presa de decisions. Treballant així hem aconseguit empoderar notablement la nostra comunitat educativa. I, sobretot, implementant sistemàticament cercles de diàleg, hem estat capaços de donar veu a la nostra comunitat educativa (professionals, alumnat, famílies i entitats de l'entorn) en l'elecció i el disseny d'activitats educatives i extraescolars, en la resolució de conflictes, en la potenciació del barri i en la projecció positiva del centre educatiu. El fet de donar veu ens està ajudant a generar autoestima, participació i vincle. I el fet de formar part de la presa de decisions ens ha permès aconseguir molta més responsabilitat, implicació i compromís.

Un punt fort dins del nostre equip de professionals és el suport i acompanyament que ens donem entre els iguals. D'aquesta forma, no només incorporem la codocència a l'aula, sinó que també ens servim de fitxes d'observació i retroalimentació entre iguals específiques en la implementació de l'ERG a l'aula. Aquest propòsit va estretament lligat a la formació que ja oferim en el centre educatiu en el marc del programa Sensei.

7. Fer d'una crisi una oportunitat

Sovint associem el conflicte amb conceptes com ara baralla, enuig, crits, agressions, discussions, insults... Tanmateix, el conflicte pot convertir-se en un punt de trobada, una veritable oportunitat de creixement per teixir un marc relacional positiu, de benestar emocional comunitari i, en definitiva, de construir comunitat. Perquè, des del punt de vista de l'ERG, perspectiva totalment compartida i assumida per l'Escola La Mercè, quan parlem de conflicte parlem d'una situació que és inherent a la conducta humana. No parlem de violència, ni de res positiu o negatiu, sinó que està en funció de la resposta que hi donem.

Partint d'aquestes premisses, i seguint el guió establert per Albert³, al nostre centre educatiu eduquem en la **provenció**, és a dir, centrem el nostre treball a aprendre estratègies positives per a la gestió de les relacions, i no tant evitar-les.

La majoria de les estratègies incloses en el marc de recursos de l'ERG ja les hem comentat de manera àmplia anteriorment. Ara bé, convé destacar que, des d'un punt de vista estructural, hem actualitzat el nos-

tre Pla de Convivència, el qual inclou els documents totalment renovats: pla d'acollida de l'alumnat, pla d'acollida docent, pla de comunicació i **enfocament restauratiu global** amb tot el seu desplegament al centre. Tots aquests documents, així com el nostre nou pla d'acció tutorial, que podeu trobar al nostre **web**, han esdevingut documents referents que ens han permès ser una escola molt més proactiva, amable, referent i acollidora per a professionals, alumnat i famílies.

Un dels nostres valors és l'acompanyament, que definim afirmant que a l'Escola La Mercè mai et sentiràs sol/a. Per consegüent, davant un conflicte protegim les persones implicades, però mai expulsem a ningú. Guiats per l'itinerari tècnic que l'ERG ofereix per mantenir relacions i reparar danys, si escau, amb el suport de les **targetes d'emocions i necessitats** publicades a **XTEC - Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya²**, i amb molta perspectiva educadora, acompanyem les persones afectades en el camí restauratiu de la reparació. A més, al nostre quadern docent disposem d'unes fitxes que ens ajuden a fer seguiment i registrar com anem treballant aquest marc de convivència.

Hem arribat a l'Antàrtida, ara la volem explorar. Com ens plantegem el futur?

Un cop ens hem consolidat com a centre educatiu restauratiu, ara volem continuar aprenent i explorant. És per això que, com a escola, hem dissenyat el nostre propi itinerari. Arribar a l'Antàrtida pren sentit si som capaços d'enriquir-nos amb les vivències del dia a dia i d'explorar tot allò que el nou assentament ens pugui aportar. D'aquesta manera, necessitem equipar el nostre *Endurance* amb vocació i voluntat de servei, amb estima cap a les persones i amb unes ulleres noves que ens permetin guanyar perspectiva per ancorar en la cultura de centre aquest canvi de mirada.

Així doncs, sota el lideratge de dues mestres de l'escola, des de fa dos cursos formem part de la **XERG**. En aquesta xarxa, el curs passat vam presentar la nostra experiència "Fem equip", la qual tenim exposada com a referent a la Sala de mestres i publicada a l'espai **Enfocament Restauratiu Global** del nostre **web**. A la pàgina web dels **Serveis Educatius del Baix Ebre** tenim publicada com a bones pràctiques l'activitat "**Som escola restaurativa**". Enguany

hem emprès el camí de la innovació educativa, formant un equip impulsor que ens lideri cap al reconeixement de l'ERG en el marc dels **Programes d'Innovació del Departament d'Educació**. Tot això està potenciant enormement el vincle de l'equip professional, afavorint el desenvolupament professional i empoderant les persones de la nostra comunitat educativa. Havent potenciat el sentiment de pertinença de la nostra comunitat educativa, el marc de convivència

al centre és el nostre patrimoni i la disminució de l'absentisme l'evidència més contundent.

Una experiència que va néixer amb petites píndoles motivades per la curiositat dels nostres professionals, que, fruit del treball i del compromís, avui ens ha dut a esdevenir una escola de referència per a altres centres educatius d'arreu del país que ens demanen visites pedagògiques per conèixer la nostra experiència.

Referències

1. Escola La Mercè. Projecte Educatiu de Centre [Internet]. 2020. Disponible a: <https://agora.xtec.cat/esc-lamerce-tortosa/projecte-educatiu/pec/>
2. Departament d'Educació. Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. Una comunitat educativa restaurativa i resiliènt [Internet]. Gencat; 2023 juny 14 [citat 2024 febr 6]. Disponible a: <https://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/una-comunitat-educativa-restaurativa-i-resiliènt/>
3. Albertí M, Gonzalez E, Tolosa MH. El petit manual de l'enfocament restauratiu global en l'àmbit educatiu: canvi de mirada e idees clau [Internet]. Generalitat de Catalunya; 2023 juliol. Disponible a: <https://educacio.gencat.cat/web/content/home/departament/publicacions/monografies/manual-enfocament-restauratiu-global/1-dossier.pdf>
4. Rul-lan V. Círculos de diálogo. Prácticas restaurativas y de convivencia, número 6 [Internet]. 2018. Disponible a: <https://convivesenlaescuela.blogspot.com/2018/03/practicas-restaurativas-y-convivencia.html>
5. Hopkins B. Prácticas restaurativas en el aula. Transforming Conflict; 2011.